# תוכן עניינים

**שער א': כללי ..... 1**
**פרק א': מבוא ..... 1**
**פרק ב': אחריות המקצועית של עורך-הדין כנגזרת מחוק לשכת עורכי-הדין וכללי לשכת עורכי-הדין ..... 3**
**פרק ג': עקרונות בסיס המנחים את פעולות עורך-הדין בייצגו לקוח ..... 5**
1. אינטרס הלקוח בראש מעייניו ..... 5
2. חובת הגילוי והנאמנות ..... 5
3. הכרת החוקים הבסיסיים והפסיקה ..... 5
4. פניה לעורך-דין מומחה בתחום ..... 5
5. מצג מכלל בדבר כישורי עורך-הדין לטפל בענייננו של הלקוח ..... 6
6. עמידה בלוח זמנים ..... 6
7. הכנת תביעה בהתאם לסדרי הדין ..... 6
8. בדיקת מסמכים וזכויות הצדדים ומתן הסברים ללקוח ..... 6
9. סיכום ..... 7
**שער ב': בתי-הדין המשמעתיים - מינוי, סדרי דין וראיות ..... 9**
**פרק א': מינויים ..... 9**
**פרק ב': בית-הדין משמעתי - סדרי דין וראיות ..... 13**
**פרק ג': ועדת האתיקה ..... 15**
1. הדין ..... 15
2. כללי ..... 17
3. הגשת תלונה לועדת האתיקה ובירורה ..... 17
4. הגשת תלונות והליכים משמעתיים ..... 20
5. נוהל טיפול בתלונות על-ידי ועדת האתיקה ..... 21
6. סמכויות ועדת האתיקה ..... 25
**פרק ד': מינוי פרקליטים ליד ועדת האתיקה ..... 37**
**פרק ה': סדרי דין וראיות ..... 41**
1. כללי לשכת עורכי-הדין (סדרי הדין בבתי-הדין המשמעתיים), התשע"ה-2015 ..... 41
2. תקנות בתי-המשפט (סדרי דין בערעור לבית-המשפט העליון לפי חוק לשכת עורכי-הדין), התשמ"ט-1988 ..... 55
**שער ג': חוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961 וכללי לשכת עורכי-הדין שהותקנו על-פיו - הדין, דברי הסבר והלכה פסוקה 61**
**פרק א': חוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961 ..... 61**
**פרק ב': כללי לשכת עורכי-הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986 ... 115**
**פרק ג': כללי לשכת עורכי-הדין (תעריף מקסימלי לשכר-טרחה בטיפול בתביעות לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים), התשל"ז-1977 ..... 125**

**פרק ד': כללי לשכת עורכי-הדין (ייצוג בעיסקאות בדירות), התשל"ז-1977 ..... 127**
**פרק ה': כללי לשכת עורכי-הדין (פרסומת), התשס"א-2001..... 129**
**פרק ו': כללי לשכת עורכי-הדין (התעריף המינימלי המומלץ), התש"ס-2000 ..... 135**
**פרק ז': כללי לשכת עורכי-הדין (תעריף מקסימלי בפעולות לרישום דירות מגורים), התשל"ז-1977 ..... 137**
**פרק ח': כללי לשכת עורכי-הדין (עיסוק אחר), התשס"ג-2003..... 139**
**פרק ט': חובת הנאמנות - כבוד המקצוע וכבוד בית-המשפט - סעיף 54 לחוק לשכת עורכי-הדין וסעיף 2 לכללי לשכת עורכי-הדין..... 141**
1. הדין ..... 141
2. "בנאמנות ובמסירות"..... 141
3. מה תוכן ה"אמונה" וה"מסירות" בהן חב עורך-דין כלפי לקוחו?.... 142
4. שמירה כל כבוד בית-המשפט..... 143
5. האשמות שווא חמורות כלפי המותב, שאין להן כל בסיס במציאות, ואשר עומדות בסתירה להוראת סעיף 54 סיפא לחוק לשכת עורכי-הדין..... 144

**פרק י': שכר-טרחה בכסף בלבד - כלל 9 לכללי לשכת עורכי-הדין ..... 147**
**פרק י"א: שכר-טרחת עורך-דין - שכר מינימלי - שכר מקסימלי ..... 151**
1. סעיפים 81 עד 89 לחוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961 ..... 151
2. ועדת שכר-טרחה - לשכת עורכי-הדין ..... 152
3. פרשנות כללי לשכת עורכי-הדין - התעריף המינימאלי המומלץ ..... 152
4. הפרת הסכם שכר-טרחה והמשך ייצוג ..... 154
5. חיסיון עורך-דין-לקוח וחיסיון הסכמי שכר-טרחה ומסמכים קשורים ..... 169
   5.1 כללי ..... 169
   5.2 כללים ביישום הכלל בדבר חיסיון עורך-הדין ..... 170
6. חיסיון הסכמי שכר-טרחה ומסמכים הקשורים לשכר-הטרחה ..... 174
   6.1 חשבוניות אינן חוסות תחת חיסיון עורך-דין-לקוח ..... 174
   6.2 היעדר קשר ל"נשוא השירות" - אין תחולה לחיסיון ..... 175
   6.3 שימוש במסמכים להגנתו של עורך-הדין אינו תחת עול החיסיון ..... 178
7. עורך-דין שני שמקבל ייצוג ..... 178
   7.1 הנתבעות שבחרו לעבור לעורך-דין אחר תחת טיפולו של התובע ומכאן שסעיף 7 להסכם חל ועל הנתבעות לשאת בתוצאות..... 178
   7.2 שני עורכי-דין שייצגו לקוח, תבעו ממנו את שכר-הטרחה לאחר שכבר ניתן פסק-דין בעניין זה - התביעה נדחתה ..... 180
   7.3 הפסקת ייצוג בתיק פלילי ותשלום שכר-טרחה..... 181
   7.4 גביית שכר-טרחה מופרז..... 184

7.5 זכותם של עורכי-דין לשכר-טרחה גוברת על האינטרס הציבורי שבתפיסת כספי נאשם בעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון ..... 185
7.6 הסכם בלתי-חוקי - שותפות עם אחר בשכר-הטרחה - סעיף 58 לחוק לשכת עורכי-הדין ..... 186
8. שמירת חומר ארכיוני ..... 187
**פרק י"ב: ניגוד אינטרסים - כלל 14 עד 17 לכללי לשכת עורכי-הדין .... 191**
1. הדין ..... 191
2. כללי ..... 192
3. היתרים לטיפול על-אף ניגוד עניינים ..... 194
4. כלל 16 לכללי האתיקה ..... 195
5. כלל 11 לכללי האתיקה ..... 196
6. כלל 15 לכללי האתיקה ..... 196
7. ניגודי עניינים של עורכי-דין בהלכה הפסוקה ..... 197
7.1 כשל מובנה בייצוג בשל כפל ייצוג של נאשמים בידי אותו עורך-דין ..... 197
7.2 ייצוג של מי שהיה עד שכנגד בתיק של לקוח לשעבר בתיק אחר 197
7.3 עורך-דין המייצג לקוח נגד מעבידו לשעבר של עורך-הדין ..... 197
7.4 הבחנה בין לקוח לבין "דורש עצה" שהוא בגדר לקוח פוטנציאלי ..... 198
7.5 עורך-דין של חברה משכנת ..... 198
7.6 עורך-דין של חברה אינו יכול לייצג את החברה ובעל מניות הרוב בסכסוך עם בעלי מניות המיעוט ..... 199
7.7 עורך-דין שערך הסכם ממון עבור שני בני זוג לא יכול לייצג את הבעל כנגד האישה ..... 199
7.8 התנדבות במסגרת לשכת עורכי-הדין במטרה לקדם עניין אישי ..... 199
7.9 ייצוג נגד לקוח לשעבר ..... 199
7.10 ייצוג נגד צד כלפיו יש לעורך-הדין מחוייבות ..... 200
7.11 עורך-דין ששימש ככונס נכסים לא יכול במקביל לייצג את אחד הצדדים לכינוס ..... 200
7.12 ייצוג משותף של חשוד בסחר בנשים וקורבן הסחר ..... 201
7.13 אישור הסכם ממון כנוטריון וייצוג אחד הצדדים בעניין ההסכם ..... 201
8. ניגודי עניינים בפסיקת בתי-הדין המשמעתיים ..... 201
8.1 עקרון הפומביות ובין נושא פרסום שם הנקבל ..... 201
8.2 פעל בניגוד אינטרסים ..... 202
**פרק י"ג: חובת הסודיות - סעיף 90 לחוק לשכת עורכי-הדין - כללים 19 עד 21 לכללי לשכת עורכי-הדין ..... 203**
1. כללי ..... 203

2. חסיון עו"ד-לקוח .....203
3. מה בין חסיון לסודיות .....210
4. מה בין גילוי מסמכים לסודיות לחסיון .....214
5. אחריות מקצועית של עורכי-דין בגין הפרת חובת הסודיות.....216
5.1 כללי .....216
5.2 הקריטריונים לבחינת אחריותו של עורך-הדין.....219
6. חובת סודיות כללית .....220
7. "כאשר עורך-הדין מגיש תביעת שכר-טרחה נגד לקוחו, או כאשר עורך-הדין מתגונן מפני תביעת רשלנות מקצועית שהגיש הלקוח כנגדו, הדבר נתפס כוויתור על החיסיון כלפי עורך-הדין. הרציונל הוא שאין לאפשר ללקוח לנצל את החיסיון או את חובת הסודיות על-מנת לפגוע בעורך-הדין שלו, ויש להעדיף את זכותו של עורך-הדין להגן על עצמו".....223
**פרק י"ד: איסור הקלטה - כלל 22 לכללי לשכת עורכי-הדין.....225**
1. הדין .....225
2. הקלטה אסורה - שאילתות - החלטות בתי-הדין המשמעתי ובתי-משפט.....225
2.1 עורך-הדין והצד שכנגד: הקלטה אסורה - שימוש באפליקציות המקליטות שיחות .....225
2.2 הקלטת בא-כוח הצד שכנגד נוכח איומים מצידו .....226
2.3 הקלטה כאשר עורך-הדין פועל כאדם פרטי לא כעורך-דין .....226
2.4 הקלטת שיחות בין עורכי-דין וקבילות הראיה.....227
2.5 תביעת שכר-טרחה והקלטות התובע.....228
2.6 הגם שלטענת הנתבע, הקלטת השיחה בין הצדדים הינה הפרה של סעיף 22 לכללי לשכת עורכי-הדין (אתיקה מקצועית), אין בכך כדי להביא לפסילת ההקלטה כראיה והיא קבילה .....229
2.7 הקלטת עורך-דין אחר ללא הסכמתו.....229
2.8 קבילות ראיה שהיא הקלטה וכלל 22 לכללי לשכת עורכי-הדין.239
2.9 הקלטה בין עורך-דין ולקוח .....242
2.10 כלל 22 והקלטת דיון בבית-המשפט .....244
2.11 הוראות כלל 22 אוסרות להקליט שיחה עם עורך-דין אלא בידיעתו ואוסרות על שימוש בהקלטה כזו .....253
2.12 הרשעתו הראשונה של הנקבל מצד שני, הנקבל לא התנצל על התנהגותו ולא ראה בה פסול - ניתנה נזיפה .....253
**פרק ט"ו: עיכוב ושליחת יד בכספי לקוח - הפרת חובת הנאמנות.....255**
1. הדין .....255
2. חובת הנאמנות בעין חוק לשכת עורכי-הדין וכללי לשכת עורכי-הדין.....256
2.1 "בנאמנות ובמסירות".....256

2.2 מה תוכן ה"אמונה" וה"מסירות" בהן חב עורך-דין כלפי לקוחו? ..... 257
3. פקדון - עיכוב כספים - שליחת יד בכספי פקדון - הלכות ..... 258
3.1 חובות המוטלות על עורך-דין המחזיק בכספי נאמנות ..... 258
3.2 למערערים כ"נהנים" נתונה זכות העקיבה אחר תחלופו החפצי של נכס הנאמנות ..... 261
3.3 עורך-דין התרשל בייצוג, בכך שעיכב העברת כספים מחשבון הנאמנות אל חשבון הפרוייקט ..... 263
3.4 חובת הנתבע כעורך-דין מתחזקות שבעתיים נוכח היותו נאמן לכספים ..... 264
3.5 עורך-דין לא שמר על נכסי הנאמנות, ולא מילא את תפקידו "באמונה ושקידה" כפי שנאמן סביר היה נוהג באותן הנסיבות ..... 267
3.6 גניבת כספי נאמנות ..... 269
3.7 עורך-דין ששימש ככונס נכסים ישלם פיצויים בסך 306,559 ש"ח בגין משיכת הוצאות שלא כדין ..... 269
3.8 האם הפרו הנתבעים את חובת הנאמנות המוטלת עליהם והאם התנהלות זו אכן גרמה לתובעת נזק כספי? ..... 271
3.9 פתיחת חשבון נאמנות בבנק ..... 274
3.10 מעילת עורך-דין בכספי התמורה שהופקדו אצלו בנאמנות ..... 276
3.11 המחאה שנמשכה מחשבון נאמנות ..... 277
3.12 התנהלות הנתבע פגעה באופן אנוש באמון הציבור במוסד הנאמנות ..... 279
3.13 נדחתה טענה להפרת חובת הנאמנות של הנתבעת ..... 282
3.14 שכר-טרחה המעוכב בחשבון נאמנות ..... 284
3.15 האם הנתבע התרשל והפר את חובת הזהירות והנאמנות המוטלת עליו כלפי התובעת? ..... 285
3.16 עיכוב הכספים בחשבון התובע ..... 287
3.17 חובת הזהירות של עורך-דין כלפי לקוחו ..... 288
3.18 נדחתה תביעת צד להסכם שותפות נגד עורך-הדין שערך את ההסכם בטענה כי זה הפר כלפיו את חובת הנאמנות ..... 292
3.19 האחריות לעריכת הסכם שכר-טרחה מוטלת על עורך-הדין, ואולם היעדרו של הסכם כאמור אין משמעותו היעדר זכאות לשכר-טרחה ראוי ..... 294
3.20 הנתבע הפר את חובת הנאמנות שלו כלפי לקוחו ועליו להחזיר את הסכום שהתקבל לידיו לתובע ..... 296
3.21 סכומים אשר הופקדו אצל עורך-דין בנאמנות ..... 297
3.22 המבקש, עורך-דין, העביר לחשבונו את כספי הפיצויים של לקוחות שהתקבלו מחברות ביטוח ..... 299
3.23 ניכוי הוצאות מן הפקדון ..... 302

3.24 עבירה של שליחת יד בכספי לקוח - ערעור על הזיכוי .....306
3.25 אי-החזקת כספים בפקדון נפרד.....307
3.26 עיכוב כספים ושליחת יד בכספי לקוח .....309
3.27 חלה על עורך-דין החובה לעדכן את לשכת עורכי-הדין בדבר כתובתו העדכנית להמצאת כתבי בי-דין של לשכת עורכי-הדין ושליחת יד בכספי לקוח .....312
3.28 עורך-הדין ניכה שכר-טרחה מתוך כספי פיקדון שהתקבלו אצלו עבור לקוחו שלא כדין.....313
**שער ד': עניינים שונים - עבירות ועונשה .....315**
**פרק א': הסדרי טיעון .....315**
1. כללי .....315
2. הנקבל לא יידע את המתלונן בדבר קבלת הכספים ולא השיבם למתלונן - הסדר טיעון סגור.....315
3. היקף ההתערבות של בית-דין בהסדרי טיעון "סגורים", היינו בהסדרי טיעון בהם הצדדים הסכימו על כל מרכיבי ההסדר: הן על מרכיבי כתב האישום בהם מודה הנאשם והן על היקף העונש .....315
4. איסור סניפים - הסדר טיעון.....328
**פרק ב': פסיקת זיכוי .....329**
1. הנקבל לא עשה מאומה מכל אשר התחייב כלפי המתלוננת ולמעשה הוציא ממנה כספים במירמה .....329
2. האם יש מקום להחמיר בעונשו של הנקבל? .....329
3. אי-כיבוד חוב.....329
4. הוחלט לזכות את הנקבל מן הטעם "כבר זוכיתי - כבר הורשעתי" .....330
5. שאלת ניצול מצבו של המתלונן .....330
6. שיהוי - טענת הגנה מן הצדק .....330
7. זיכויו של הנקבל ממלוא האישומים .....331
8. "אלמנט ההסתרה" שברקע טענות הקבילה לא מתקיים .....331
9. איום על ב"כ המתלוננים .....332
10. האם שיהוי בן 8 שנים בהגשת קובלנה משמעתית - ללא כל הסבר, מניח את הדעת או אחר - עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית עד כדי ביטול הקובלנה? .....332
**פרק ג': הזנחה ופגיעה בכבוד המקצוע .....333**
1. הדין .....333
2. איזו מידה ניתן לקבוע עונשי הוצאת לצמיתות באופן מצטבר, שהרי עונש ההוצאה אינו קצוב בזמן? .....333
3. במעשיה האמורים התנהגה הנקבלת באופן שיש בו כדי לפגוע בכבוד מקצוע עריכת-הדין .....333

4. נמנע ממתן עדכון כלשהו האם הוגשה תביעה, כפי שהתחייב וכפי שקיבל שכר עבור הגשתה ..... 334
5. התנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת-הדין, עבירה לפי 61(3) ו- 53 לחוק לשכת עורכי-הדין ועבירה של התקהלות ומהומה אסורים ..... 334
6. פגיעה בכבוד המקצוע ..... 335
7. מידע שהושג אגב פגיעה בפרטיות, בעבירה של פגיעה בכבוד מקצוע עריכת-הדין, לפי סעיפים 53 ו- 61(1) לחוק לשכת עורכי-הדין ..... 337
**פרק ד': הפרת חובה כלפי בית-המשפט ..... 341**
1. כללי ..... 341
2. הפרת חובה כלפי בית-המשפט ..... 341
3. בהתנהגותו המצטברת המשקפת חוסר כבוד כלפי בית-המשפט, המערער גרם לבזבוז זמן שיפוטי יקר ולפגיעה במקצוע עריכת-הדין ... 342
4. התעלם באופן מוחלט ועקבי מהליך הטיעונים לעונש, חרף פניות המזכירות אליו וחרף החלטות שקיבל בית-הדין לפנים משורת הדין ..... 343
5. עברו המשמעתי של הנקבל כבד במיוחד ..... 343
6. מעשים הפוגעים בכבוד המקצוע; טענת טיעון עובדתי ומשפטי בידיעה שאינו נכון; היעדר יחס כבוד ופגיעה בכבוד בית-המשפט; אי-מתן עזרה והפרעה לבית-המשפט לעשות משפט ..... 344
**פרק ה': הרשעה בפלילים - סעיפים 75 ו- 76 לחוק לשכת עורכי-הדין. 347**
1. הדין ..... 347
2. לא יכול להיות ספק כי עורך-דין, אשר בעניינו הפרטי, או בשירות לקוחו, מאיים על מאן דהוא, וביתר שאת על איש מרות, עובר עבירה משמעתית ..... 347
3. המערער ואחרים, פעלו במשותף לקבל במרמה כספים תוך שהם מציגים בפני הנפגעים מצגי שווא שקריים וכוזבים ..... 348
4. העבירה בה הורשע המערער חמורה בדגש על עברו המשמעתי. לא נכון יהיה להסתפק בענישה המקלה, שהציג ב"כ המערער, על רקע תכליות הדין המשמעתי, הרצון לשמור על תדמית המקצוע והרתעת אחרים גם בבחינת "מילים הורגות" ..... 348
5. אין לקבל בשום אופן התנהלות פסולה ומבישה בה עורך-דין מתנהג כאחרון העבריינים, ואף מתהדר בתוארו כעורך-דין על-מנת להלך אימים על מאן דהוא, קל וחומר על שוטר במילוי תפקידו ..... 349
6. עבירות מס ..... 349
7. העבירה ונסיבותיה בגינה הורשע הנקבל יורדות לשורש עבודתו של עורך-הדין, ללב ליבו של המקצוע ובשל מעשיו נפגע אמון הציבור בעורכי-הדין וכן האמון שרשויות המס נותנות לעורכי-הדין ..... 349
8. שיבוש מהלכי משפט ופן הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ..... 350

9. האם להוציא את המשיב מן הלשכה או שמא להסתפק בהשעייתו לתקופה קצובה? ..... 350
10. פרשה חמורה ביותר שכל כולה תרמית והטעיה של אנשים תמימים שהתפתו בדרכי מרמה ומצגי שוא להפקיד את כספם בידי המשיב ושותפו ..... 350
11. האינטרס הציבורי וזכותם של לקוחותיו של הנקבל שלא קיבלו שירות ראוי, מסור ומקצועי ממנו, ראויים הם להגנה - בהתנהגותו הרשלנית הנקבל פגע בחובות האמון והמסירות שלו כלפי לקוחותיו במעשיו הטיל צל כבד על התנהגות המצופה מעורך-דין המייצג את לקוחותיו ..... 351
12. הנקבל ניצל לרעה את מעמדו מול המתלוננת, אשר דרכי המשפט אינן מוכרות לה ..... 351
13. הנקבל לא השכיל לקחת אחריות אמיתית וכנה על מעשיו, אלא הביע חרטה על המצב אליו נקלע ..... 351
14. "הקלון" בראי סעיף 75 לחוק לשכת עורך-הדין ..... 352
15. הנקבלת בחרה לנהל את ההליך בשלט מרחוק, אגב ביזיון החלטות בית-הדין שניתנו בעניינה, בין היתר המורות על התייצבותה בפני בית-הדין ..... 353
16. פסילת המותב ..... 353
**פרק ו': השעייה זמנית - מעשה שיש בו קלון - סעיף 78 לחוק לשכת עורכי-הדין ..... 357**
1. הדין ..... 357
2. האם יש במעשיו של המשיב משום קלון? ..... 357
3. עבירות חמורות דוגמת זיוף מסמך בנסיבות מחמירות ועבירות אחרות הקשורות במרמה ..... 358
4. שאלת העונש הראוי שיש להשית על המשיב בגין הרשעותיו הפליליות נשוא הבקשות ..... 358
5. גביית שכר-טרחה שלא כדין ..... 358
6. שליחת יד בכספי פקדונות ..... 359
7. המערערת שלחה ידה בכספי הנאמנות ..... 367
8. עיכוב ושליחת יד בכספי הפיקדון ..... 367
9. הנקבל נטל לרשותו סך שלא כדין וללא זכות או רשות לקזז ..... 368
10. הרציונל שבבסיס הענישה המשמעתית הוא היותו של עורך-הדין חלק ממערכת שלטון החוק כאשר פגיעה בה על-ידי עורך-הדין יש בה פגיעה באימון הציבור בשלטון החוק ..... 368
11. להליך המשמעתי והענישה המשמעתית מספר תכליות: אחת התכליות היא לבחון את כשירותו והתאמתו של עורך-הדין, שהתנהגותו לקתה בפגם משמעתי, להמשיך ולעסוק במקצוע, במטרה להגן על לקוחותיו הפוטנציאליים, הזקוקים לשירותיו ומצפים מעורך-הדין כי יפעל ברמה מקצועית ומוסרית ללא דופי ..... 368

12. אדם הבוחר לעצמו את מקצוע עריכת-הדין לעסוק בו מקבל עליו לקיים כללים אשר נועדו להבטיח כי יפעל ביושר ובהגינות וישמור על אותו נכס יקר שהציבור הפקיד בידיו מכח תפקידו.....369
13. הלכה פסוקה היא שעבירות המעידות על חוסר אמינותו של עורך-דין כדוגמת מתן הצהרה כוזבת לשלטונות המס, הן עבירות שיש עימן קלון ואין נפקא מינה אם נעשו במסגרת מילוי תפקידו כעורך-דין או לא ....369
14. כשל התנהלותי משמעותי, עד כדי זלזול בחובותיו כלפי לקוחו, אי-עמידה בחובת הזהירות שחלה עליו כעו"ד בכלל ובטיפול והגנה על כספי הלקוח שהופקדו בידיו בנאמנות .....369
15. עיכוב ושליחת יד בפקדון.....370
16. שליחת יד בכספי פקדונות .....371
17. מלשון כלל 40(ב) לכללים נלמד, כי בכדי שעורך-הדין לא ייחשב מפר את חובתו על-פי כלל 40(א) לכללים עליו לקיים מספר תנאים מצטברים: האחד, הודעה ללקוח; השני, על העיכוב או הניכוי להיות על-פי דין או הסכם. בהינתן שעורך-הדין הודיע ללקוח כנדרש, משמעות הדברים היא איפוא, כי על עורך-הדין להוכיח אחת משתיים: קיומו של דין המאפשר לו לעכב את כספו של הלקוח לשם פירעון חוב שכר-הטרחה הנטען; או הסכמת הלקוח לניכוי חוב שכר-הטרחה מסכום הכסף המוחזק בידי עורך-הדין עבור הלקוח.....378
**פרק ז': סדרי דין בערעור ..... 379**
**פרק ח': עניינים שונים ..... 385**
1. אחד מכללי המשמעת המרכזיים קבוע בסעיף 75 לחוק לשכת עורכי-הדין, המאפשר לגזור עונשים על עורך-דין שהורשע בפלילים - הסמכתו של בית-הדין המשמעתי בסעיף 75 לחוק לשכת עורכי-הדין, לגזור עונש על עורך-דין שהורשע בפלילים בעבירה שיש עימה קלון, מבוססת על החובה הבסיסית המוטלת על עורך-דין בסעיף 61(3) לחוק לשכת עורכי-הדין, להימנע מעשיית כל מעשה או מחדל שאינו הולם את מקצוע עריכת-הדין - הוראה זו חלה לא רק על התנהגות בלתי-הולמת הקשורה בהתנהגותו של עורך-הדין ככזה, אלא גם על התנהגות החורגת מהעיסוק המקצועי ושאינה הולמת את מעמדו של אדם כעורך-דין .....385
2. משעה שחתם המתלונן על ייפוי הכוח בו הסמיך את הנקבל להופיע ולפעול עבורו בכל הקשור להליך גירושין המתנהל בבית-הדין הרבניים או בבית-המשפט לענייני משפחה וחתימתו אף אושרה בידי הנקבל, רבצה על הנקבל החובה לטפל במיומנות ובמסירות בהליכים הרלבנטיים. בוודאי הדברים הם כן, שעה שדרש ואף קיבל סכומים של עשרות אלפי ש"ח בתמורה לשירותים המשפטיים אשר היה עליו להעניק למתלונן .....385

3. במקרה שבפנינו, חלוף הזמן היה קיצוני (שנים ארוכות), הלקוח - ספק אם היה בכלל לקוח, והטיפול - ספק אם היה טיפול נגד לקוח. ואולם, במקרים אחרים, התנאים שונים, התקופה קצרה יותר, הלקוח הוא לקוח, והטיפול הוא באמת נגד הלקוח. לכן אנו ממליצים מאוד שבכל מקרה של ספק, ננהג - אנו חברי הלשכה - לחומרא .....385
4. במדיניות הענישה, בפלילים ועל-אחת-כמה-וכמה בשיפוט משמעתי, מקובל כי קיומן של הרשעות קודמות מטה בדרך כלל את המשקל להחמרה בעונש שיושת על הנאשם .....386
5. העבירות בהן הורשעה הנקבל - הפרת האיסור על טיפול נגד לקוח, הפרת חובת הנאמנות, הפרת החובה לסייע לבית-משפט לעשות משפט, הטעיה, אי-קיום החלטה שיפוטית ואי-שמירה על כבוד מקצוע עריכת-הדין הן עבירות חמורות ולא ניתן להקל ראש במעשיו שהביא להרעשתו בעבירות אלה .....386
6. סמכותו של בית-הדין המשמעתי להשעות עורך-דין מעיסוק במקצוע עריכת-הדין קבועה בסעיף 78(ג) לחוק לשכת עורכי-הדין. לפי סעיף זה, רשאי בית-הדין המשמעתי המחוזי, להורות על השעייתו הזמנית של עורך-דין, אשר הוגש נגדו כתב אישום בבית-משפט בשל עבירה פלילית, אם מצא בנסיבות העניין כי העבירה נושאת עימה קלון .....386
7. עורך-דין שאינו רוצה להסתכן בעבירת משמעת יכול לבקש מראש חוות-דעת של המוסד המוסמך לכך בלשכת עורכי-הדין. אם חוות-הדעת אינה מקובלת עליו, הוא עדיין רשאי לנהוג כהבנתו, ואם תוגש נגדו קובלנה לבית-הדין המשמעתי, להציג את עמדתו בפני בית-הדין. על פסק-הדין של בית-דין משמעתי מחוזי, אם לא יהיה מקובל עליו, יוכל לערער לפני בית-הדין המשמעתי הארצי. ועל פסק-הדין של בית-הדין המשמעתי הארצי יוכל, אם ירצה, לערער לפני בית-המשפט העליון. הנה-כי-כן, החוק מתווה דרך ברורה לעורך-הדין בשאלות של אתיקה מקצועית .....386
8. המערער מיהר להעביר את כספי הנאמנות אל מרשתו - המוכרת קודם שהבשילו התנאים לכך על-פי תנאי הנאמנות (טרם קבלת האישורים הנדרשים כאמור). המערער אף לא עידכן את רוכשת המקרקעין על דבר העברת סכומי הכסף כאמור ונענה לפניות בא-כוח הרוכשת באופן חלקי בלבד - "תוצאתו הסופית" של פסק-הדין אך נכונה ועולה בקנה אחד עם סטנדרט אמצעי המשמעת הראוי. סטנדרט אותו יש להחיל עת מורשע עורך-דין בעבירת משמעת הנובעת מהפרת חובותיו כנאמן על סכומי כסף, גם אם הפרה זו נבעה מטעות או רשלנות, להבדיל ממעשה מכוון או מודע .....387

9. האיום שיוחס למערערת הוא כאמור המשפט שכתבה כהאי לישנא: "אני הופכת את זה לתיק, שהגרוש שלך מקבל בו טיפול וי.איי.פי ועוד בחינם". השאלה הנשאלת היא איפוא, האם יש לראות במשפט מעין זה משום איום אסור? ספק האם יש לראות באמירת המערערת משום איום אסור כלל ועיקר ..... 387
10. מקצוע עריכת-הדין כולל התמודדות מילולית בכתב ובעל-פה, העלולה לגלוש להתלהמות. לפיכך נקבעו בחוק ובכללי האתיקה החלים על עורכי-הדין נורמות שתכליתן לתחום את גבולות השיח. פשיטא שתחימת גבולות מגבילה את חופש הביטוי במידת מה. מחובתו של פרקליט לנקוט לשון מנומסת, מאופקת ומרוסנת, הן כלפי בית-המשפט והן כלפי גורמים מקצועיים שונים הנוטלים חלק בהליך המשפטי, כדוגמת מומחי בית-המשפט ועובדים סוציאליים, יחד-עם-זאת גם מוטלת עליו החובה לייצג את עניינו של לקוחו כמיטב יכולתו. אין פירושו של דבר, כאמור, כי הפרקליט רשאי לנקוט בסגנון מעליב ומשפיל אם מתחייבת הבעת ביקורת, אף אם קשה היא, עליו להביע דברים כהווייתם, אך לא להשתמש בתוארי גנאי בלתי-נחוצים ..... 387
11. שיקול נכבד אותו יש לשקול איפוא במסגרת הטלת אמצעי משמעת בדין המשמעתי, החל על עורכי-דין, הוא האם נוכח העבירה בה הורשע עורך-הדין, נסיבותיה ועברו המשמעתי, כשיר הוא לשמש כעורך-דין. שיקול נכבד נוסף הוא האופן בו מקרינה עבירת המשמעת הנדונה - על רקע עברו המשמעתי של אותו עורך-דין - על ציבור עורכי-הדין. בכלל זה יש לשקול את השפעת נסיבות העניין על אמון הציבור בעורכי-הדין, ואף השלכת ההתנהגות מושא ההרשעה על פעולת ציבור עורכי-הדין, מערכת המשפט וגורמים אחרים. מהאמור עולה, כי חלק ניכר ממלאכת השתת אמצעי המשמעת על עורך-דין צופה פני עתיד. שכן תכלית משמעותית בהשתת אמצעי משמעת היא הכוונת התנהגות עורך-הדין הפרטני לעתיד לבוא והכוונת התנהגות ציבור עורכי-הדין בכללותו ..... 388
12. דוגמאות פסיקה נוספות ..... 388